

DIABETESFORUM
STOCKHOLM 21 - 22 MARS 2013

PROGRAM

Har du diabetes? Vet du vad du har för målvärde?

insulin.se

Bli expert på diabetes!

De nationella riktlinjerna för diabetesvården i Sverige publicerades i januari 2010. De betonar vikten av att patienter med diabetes ska nå sina målvärden. Enligt de nationella riktlinjerna bör personer med diabetes som målvärde ha ett HbA1c under 52 mmol/mol, men målet bör utformas utifrån en individuell bedömning. Diskutera med din läkare vilket målvärde som kan passa för dig. Lär dig mer om diabetes och insulinbehandling, eller anteckna dig för vårt e-nyhetsbrev om diabetes på www.insulin.se

SANOFI DIABETES

Välkommen!

Diabetesforum 2013 är årets stora mötesplats för alla med intresse för diabetes och diabetesvård. Det är en stor glädje för oss i Nationella Diabetes Teamet att välkomna Dig till dessa dagar!

Arrangör för Diabetesforum är Nationella Diabetes Teamet som är ett samarbetsorgan för Barnläkarföreningens sektion för endokrinologi och diabetes, Dietisternas Riksförbund, Svenska Diabetesförbundet, Svensk Förening för Diabetologi och Svensk Förening för Sjuksköterskor i Diabetesvård. Springconf är teknisk arrangör.

Vi hoppas att Du finner programmet mångsidigt och lockande och att Du även under dagarna kommer att få tillfälle till spännande erfarenhetsutbyten med de andra deltagarna och till besök på utställningen där du får ta del av nyheter inom diabetesområdet.

I det Nationella Diabetes Teamet har vi sedan många år ett gott och konstruktivt samarbete. Det är vår förhoppning att detta gemensamma vetenskapliga symposium och fortbildningsmöte ska ge Dig ny kunskap och inspiration.

Diabetesforum 2013 hälsar Dig välkommen!

Britt-Marie Carlsson
Ordförande SFSD och
Diabetesforum 2013

Mona Landin
Ordförande
SFD

Fredrik Löndahl
Ordförande
Svenska diabetesförbundet

Svante Norgren
Ordförande
Barnläkareföreningens
delförening för diabetes
och endokrinologi

Gunilla Willsten
Ordförande
Dietisternas Riksförbund
referensgrupp för diabetes

Stockholms Stadshus ritat av Ragnar Östberg invigdes 1923

Välkommen till Stockholm

Vi hoppas du ska trivas i staden under Diabetesforum. Turistinformation finns på Centralstationen där du även finner SL-Center där du kan köpa biljetter för lokaltrafiken, bussar och tunnelbana. Här till höger har vi lagt in en karta där vi markerat de hotell de flesta av delegaterna bor. Undrar du över något eller behöver information om ditt hotell är du välkommen att kontakta personalen i registreringsdisken så hjälper de till.

Stockholm Waterfront Congress Center stod färdigt i februari 2011

Kom och upplev en hypoglykemi

– ur patientens perspektiv!

Vi ses i monter 1 & 21

novonordisk®

Novo Nordisk Scandinavia AB
Box 50587 202 15 Malmö Tel 040 38 89 00 Fax 040 18 72 49
scandinavia@novonordisk.com www.novonordisk.se

150 Years
Science For A
Better Life

Medtronic

CONTOUR® NEXT LINK

Mätsystem för blodsocker med trådlös överföring till Medtronic insulinpumpar.¹

ASTRAZENECA BRISTOL-MYERS SQUIBB WORKING TOGETHER IN DIABETES

VÄLKOMMEN ATT **BESÖKA** OSS I MONTER 31 SÅ BERÄTTAR VI MER OM VAD **VI KAN ERBJUDA** INOM TYP 2-DIABETES.

Working Together

Bristol-Myers Squibb

AstraZeneca

1. Stockholm Waterfront Congress Center
2. Radisson Blu Royal Viking Hotel
3. Rica Kungsgatan
4. Rica Slöjdgatan
5. Scandic Sjöfartshotellet

Många lever med diabetes utan att veta om det. Är du i riskzonen?

Gör vårt diabetestest på diabetesinfo.se

Program Torsdag 2013-03-21

08.00-10.00	KAFFE OCH REGISTRERING - UTSTÄLLNINGEN ÖPPEN			
10.00-10.15	VÄLKOMMEN SAL A1 – Nationella Diabetes Teamet			
10.15-12.15	<p>DIABETES I SVERIGE OCH I VÄRLDEN Björnar Algöt, Claes-Göran Östenson, Moderator: Eva Toft</p> <p>LIVSSTIL, HÄLSA OCH SJUKDOM Maj-Lis Hellenius, Stephan Rössner, Inga-Lena Andersson, Moderator: Eva Toft</p> <p>NATIONELL SATSNING FÖR JÄMLIK OCH KUNSKAPSBASERAD DIABETESVÅRD I SVERIGE Nationella programrådet för diabetes - Claes-Göran Östenson</p>			
12.15-13.40	LUNCH I UTSTÄLLNINGEN			
13.40-14.40	<p>SAL A1 NÄR MAN HAFT DIABETES LÄNGE</p> <p>Moderator: Soffia Gudbjörnsdottir</p> <p>Vad kan NDR lära oss om komplikationer? Soffia Gudbjörnsdottir</p> <p>Gastropares Per Hellström</p> <p>Ögon och diabetes Monica Lövestam-Adrian</p>	<p>SAL A2 ATT SJÄLV KLARA SIN DIABETES</p> <p>Moderator: Janeth Leksell och Stig Attvall</p> <p>Patientutbildning vid prediabetes Susanne Andersson Karin Hofling</p> <p>Patientutbildning i grupp Lena Jutterström</p> <p>Tidig prevention vid diabetes Maria Ferner, Marianne Holmqvist</p> <p>Kulturella aspekter vid patientutbildning Katarina Balcker</p>	<p>SAL C1 KOST UR OLIKA PERSPEKTIV</p> <p>Moderator: Gunilla Willsteen</p> <p>Gastropares, erfarenheter av gruppundervisning Bodil Ohlsson</p> <p>Räkna kolhydrater i olika energinivåer och energiprocent Inga-Lena Andersson</p>	<p>SAL C3 BARN, FAMILJ OCH SKOLA</p> <p>Moderator: Mona Jakobsson</p> <p>Diabeteskonsulent i skolan Rosita Ilvered</p> <p>Vilken roll spelar ADHD för möjligheterna att klara av egenvården hemma och i skolan? Anna Backman</p>
14.40-15.10	KAFFE I UTSTÄLLNINGEN			
15.10-16.10	<p>SAL A1 NÄR MAN HAFT DIABETES LÄNGE II</p> <p>Hjärtat och diabetes Christina Jarnert</p> <p>Diabetesnefropati Lars Weiss</p> <p>Diabetesbehandling vid nedsatt njurfunktion Anders Frid</p>	<p>SAL A2 ATT SJÄLV KLARA SIN DIABETES II</p> <p>Introduktion i ämnet sociala medier Jarl Hellman</p> <p>Nyttan av sociala medier i egenvården Agneta Toresson</p>	<p>SAL C1 KOST UR OLIKA PERSPEKTIV II</p> <p>Träning från vardag till tävling vid diabetes typ-1 och typ-2 Stig Mattsson</p>	<p>SAL C3 BARN, FAMILJ OCH SKOLA II</p> <p>Debatt: Hur ser vi till att barnen med diabetes får tillräckligt med stöd?</p> <p>Hur långt sträcker sig egenvården och vem har ansvaret i skolan?</p> <p>Anna Backman Bitte Fritzson Fredrik Löndahl Gun Forsander Malin Nyman Rosita Ilvered</p>
16.10-17.00		SFD Årsmöte A2	DRF-möte dietister C1	SFSD Årsmöte C3
19.00	MIDDAG, Samling i Bar 5			

Program på utställningsscenen i samarbete med några av sponsorerna - tillgängligt för sjukvårdspersonal.

Torsdag

12.20 - 12.40 Ny behandling vid typ 2 diabetes, SGLT2-hämning – Peter Hjorth, Astra Zeneca (Astra Zeneca)

12.45 - 13.05 Hur vi skapar utrymme för bättre diabetesbehandling – Marta Frick, Lilly och Johnny Ludvigsson, Barndiabetesfonden (Lilly)

14.45 - 15.05 Tidig behandling med insulin – erfarenheter från ORIGIN – Prof. Lars Rydén (Sanofi Diabetes)

Fredag

12.10 - 12.30 Att standardisera patienterna i riktlinjerna är vare sig kostnadseffektivt för samhället eller rätt mot patienten.

Vågar ni tänka nytt, Socialstyrelsen? – Anders Lönnberg, ordförande Storstockholms diabetesförening (MSD)

08.00-08.30	UTSTÄLLNINGEN ÖPPEN			
08.30-10.00	<p>SAL A1 VIKTEN AV VIKTEN</p> <p><i>Moderator: Mona Andersson</i></p> <p>En allt fetare befolkning - hur äter vi egentligen? <i>Eva Warensjö</i></p> <p>Vilka verktyg har primärvården för att hjälpa diabetespatienter med fetma? <i>Irene Svenningsson</i></p> <p>Kan feta barn bli smala? <i>Hannah Helgegren</i></p> <p>Ett nytt sätt att behandla överviktiga patienter <i>Henrik Forssell</i></p>	<p>SAL A2 NY TEKNIK I VÅRDEN</p> <p><i>Moderator: Jan Bolinder</i></p> <p>Vad finns – vad är på gång? <i>Jan Bolinder</i></p> <p>Artificiell pankreas (DREAM-projektet) <i>Tadej Battelino</i></p> <p>Hur ska ny teknik värderas? <i>Mailin Blixt, TLV</i></p> <p>Användbarhetsanalys av insulinpumpar och CGM <i>Björn Erlandsson, KTH</i></p>	<p>SAL C1 MAMMOR OCH BARN</p> <p><i>Moderator: Kerstin Berntorp</i></p> <p>Gravid och diabetes typ-1 <i>Dag Ursing</i></p> <p>Är det nytta med att hitta kvinnor med gestationell diabetes? <i>Ulrika Moll</i></p> <p>Hur är det att vara gravid och ha diabetes i Indien? <i>Carina Ursing</i></p> <p>Mamma-studien <i>Kerstin Berntorp</i></p>	<p>SAL C3 REGISTER FÖR KVALITET OCH FORSKNING</p> <p><i>Moderator: Lena Hanberger</i></p> <p>Bättre Diabetes Diagnostik (BDD) <i>Anneli Carlsson</i></p> <p>Swediabkinds <i>Ulf Samuelsson</i></p> <p>Diabetes Incidens Studien i Sverige (DISS) <i>Mona Landin-Olsson</i></p> <p>Alla Nya Diabetiker i Skåne (ANDIS) <i>Mozhgan Dorkhan</i></p>
10.00-10.30	KAFFE I UTSTÄLLNINGEN			
10.30-12.00	<p>SAL A1 NYTT OM BEHANDLING</p> <p><i>Moderator: Michael Alvarsson</i></p> <p>Nya läkemedel <i>Christian Berne</i></p> <p>Cancer och diabetes <i>Edvin Gale</i></p>	<p>SAL A2 VAD HÄNDER FRAMÖVER?</p> <p><i>Moderator: Mona Landin-Olsson</i></p> <p>Är diabetes typ-1 en autoimmun sjukdom? <i>Åke Lernmark</i></p> <p>Transplantation av ö-celler <i>Per-Ola Carlsson</i></p> <p>HbA1c i diagnostiken <i>Pro: Lena Landstedt-Hallin Con: Stig Attvall</i></p>	<p>SAL C1 SJUK VIA KOSTEN VID DIABETES TYP-1</p> <p><i>Moderator: Eva Örtqvist</i></p> <p>Diabetes typ-1 och glutenintolerans</p> <p>- en översikt <i>Klas Sjöberg</i></p> <p>- hos barn <i>Mara Cerqueiro-Bybrant</i></p> <p>LCHF - risker vid diabetes typ-1? <i>Anders Frid</i></p>	<p>SAL C3 ARBETE OCH FRITID</p> <p><i>Moderator: Hannah Helgegren</i></p> <p>Diabetes och rättsväsendet <i>Fredrik Löndahl</i></p> <p>Körkort och diabetes <i>Lars Englund</i></p> <p>Sportläger med dykning och fallskärmsköp <i>Johan Jendle</i></p>
12.00-13.30	LUNCH I UTSTÄLLNINGEN			
13.30-15.00	<p>SAL A1 DEBATT</p> <p>- Vägen till jämlik vård – är den öppen för diabetes?</p> <p>- Folkhälsofrämjande och diabetes – vad kan och ska samhället göra för att påverka våra livsstilar?</p> <p><i>Moderator: Anne Lundberg</i> <i>Deltagare: Anders Andersson - Kristdemokraterna</i> <i>Helen Eliasson - Socialdemokraterna</i> <i>Agneta Luttröpp - Miljöpartiet</i> <i>Birgitta Rydberg - Folkpartiet</i></p>			
15.00-15.30	<p>SAL A1 AVSLUT OCH SUMMERING</p> <p>Nationella Diabetes Teamet</p>			

Vi skapar utrymme för bättre diabetesbehandling – då, nu och i framtiden.

Lilly Diabetes

Läkemedelsföretaget Lilly har i mer än 80 år satsat på att hjälpa patienter med diabetes och har kontinuerligt utvecklat innovativa behandlingsmetoder för läkare och patienter.

1923

2013

Lilly Diabetes stödjer forskningen & Världsdabetesdagen (WDD)

– för att öka kunskapen om diabetes i samhället och skapa utrymme för bättre diabetesbehandling.

Välgörenhetsauktion på Världsdiasabetesdagen

I samband med Världsdiasabetesdagen anordnar Lilly Diabetes i samarbete med Barndiabetesfonden en välgörenhetsauktion, där alla intäkter går oavkortat till Barndiabetesfonden. Under Världsdiasabetesdagen 2012 samlades över 1 miljon kronor in. Genom vårt samarbete med Barndiabetesfonden hoppas vi påskynda utvecklingen av att finna nya, innovativa sätt att behandla personer med diabetes.

Världsdiasabetesdagen
14 november

Världsdiasabetesdagen

World Diabetes Day startades av International Diabetes Federation (IDF) och WHO 1991 för att uppmärksamma att diabetes ökar stort i världen.

Över 90 år sedan insulinets upptäckt

Världsdiasabetesdagen firas den 14 november till minne av läkaren Frederick Banting som föddes denna dag.

1921 upptäckte han insulinet tillsammans med Charles Best. Forskarteamet behövde hjälp med att tillverka insulin i större skala och inledde ett samarbete med Lilly.

1923 var Lilly först med att tillverka insulin för allmänt bruk. Samma år fick Frederick Banting Nobelpriset i medicin tillsammans med John Macleod.

Eli Lilly Sweden AB, Box 721, 169 27 Solna, Tel 08-737 88 00

SEDBT00837

För personer med typ 1- eller typ 2-diabetes som behandlas med insulin

Nyhet. NovoPen® 5 kommer ihåg.*

Händer det att du blir osäker på om du tagit ditt insulin?

NovoPen® 5 hjälper dig med svaret på frågan: Tog jag min dos eller inte?¹

NovoPen® 5 har alla egenskaper som du är van vid från NovoPen® 4.^{2,3} Det nya är en lättanvänd minnesfunktion.^{1,2} En vidareutveckling för att du ska känna dig trygg i behandlingen.²

• Antal timmar sedan senaste injektion¹

• Antal enheter som senast injicerats¹

Så här används NovoPen® 5 i tre enkla steg:

1.

Testa insulinflödet och ställ in dos.

2.

Tryck in doseringsknappen.

3.

Se uppgifter om senaste dos.

Referenser:

1. NovoPen® 5 bruksanvisning.
 2. Guo X et al. Expert Opin Drug Deliv 2012; 9(4):355-66.
 3. Hyllested-Winge J et al. Clin Drug Investig 2010; 30(10):643-74.
- * Visar dosvolym och tid som gått sedan dosering de senaste 12 timmarna

Novo Nordisk Scandinavia AB
Tel 040-38 89 00 www.novonordisk.se

NovoPen® (5)
Remembers, even if you forget

FEB 2013 LINDH & PARTNERS

Programkommitté

Följande personer har varit delaktiga i planeringen och programarbetet inför Diabetesforum. Det är vår förhoppning att du ska finna programmet intressant och att du kan kombinera passen under din dag så att du får ut så mycket som möjligt av ditt deltagande.

Britt-Marie Carlsson, SFSD
Eva Örtqvist, SFD
Fredrik Löndahl, SDF
Gunilla Willsteen, DRF
Inga-Lena Andersson, DRF
Janeth Leksell, SFSD
Lars Berg, SFSD

Margareta Nilsson, SDF
Michael Alvarsson, SFD
Mona Andersson, SFSD
Mona Landin-Olsson, SFD
Lillemor Fernström, SDF
Svante Norgren, BLF

Besök utställningen

Ser ditt

blodsocker

ut så här?

Har du eller någon du känner diabetes, och använder insulin eller insulinfrisättande tabletter? Vägen till en bra blodsockerkontroll kan bestå av både toppar och dalar. Det är viktigt att försöka nå målvärdena, eftersom det är bästa sättet att minska risken för följd-komplikationer. Många gånger är känningar eller oro för känningar ett hinder på vägen mot en bra blodsockerkontroll.

Lyssna in din kropp och lär dig känna igen de tidiga symtomen på lågt blodsocker. Läs mer om känningar och hur man kan förebygga dem på www.kanningkollen.se. Prata också med din läkare eller sjuksköterska som kan hjälpa dig att känna igen symtomen och minska din oro.

Kanningkollen

SFSD Svensk Förening för Sjuksköterskor
i Diabetesvård www.diabetesnurse.se

Novo Nordisk Scandinavia AB
Box 50587 202 15 Malmö
Tel 040 38 89 00 Fax 040 18 72 49
scandinavia@novonordisk.com
www.novonordisk.se

Praktisk Information

Plats

DiabetesForum 2013 äger rum den 21-22 mars 2013 på Stockholm Waterfront Congress Center
Adress: Nils Eriksson plan 4

Registreringen för DiabetesForum 2013 har följande öppettider:

torsdag 21 mars 08:00-17:00

fredag 22 mars 08:00-13:00

Kongressbyrå

SpringConf AB har utsetts till officiell kongressbyrå för DiabetesForum 2013. Springconf arbetar med större och mindre möten kongresser och event i Sverige och övriga världen. För mer information, eller om du har frågor besök www.springconf.com eller kontakta dem på Telefon 08-610 07 30 eller info@springconf.com

Måltider

Kaffe och lunch ingår i deltagaravgiften och kommer att serveras i utställningen på plan 4 och 5. Specialkost serveras från stationen vid hissen på plan 4.

Posters

Posterutställning finns i övre foajén på plan 5.

Socialt program

Under torsdagkvällen med start kl 19.00 en bankettmiddag. Middagen kräver föransmälan. Eventuella återbudsplatser säljs under torsdag eftermiddag i registreringen. Under middagen delas utmärkelser ut i ett antal kategorier, bl.a. årets Diabetesteam. Glöm inte att ta med namnbrickan till middagen

Internet

Waterfronts nät är kostnadsfritt. Anslut till Waterfronts trådlösa nät. Öppna en webbläsare, välj "meeting delegate" och acceptera villkoren med kryss, välj "Diabetesforum", och skriv in lösenord: Diabetes

Namnskylt

Namnskylten är personlig. Av säkerhetsskäl ber vi alla deltagare att alltid bära sin namnskylt under kongressen samt under övriga aktiviteter.

Friskrivning

Organisationskommittén och Springconf AB ansvarar inte för några skador/förlorade ägodelar tillhörande deltagare och/eller medföljande, ej heller för skadat/förlorat bagage.

Fyra veckor
tidigare var
Rogers
kolesterol-
värde 6,4.

Inget annat livsmedel
sänker kolesterolvärdet
mer än Becel pro.activ.

Vill du också sänka
kolesterolvärdet?

Beställ ett gratis startpaket

Fyllt av hälsosamma tips och inspiration.
Beställ här eller på vår hemsida.

Portot
är betalt.
Posta idag!

pro-activ

Förnamn

Efternamn

Adress

Postnr/Ort

UNILEVER SVERIGE AB
KONSUMENTKONTAKT
FOODS
20477693
171 22 SOLNA

Startpaketet kan även beställas på becelproactiv.se. Växtsteroler i Becel pro.activ har bevisats sänka kolesterolvärdet mellan 7–10% på 2–3 veckor. Baserat på en daglig konsumtion på 1,5–2,4 g växtsteroler. Använd som en del av en hälsosam kost och livsstil.

DIABETESFORUM

STOCKHOLM 21 - 22 MARS 2013

TACK TILL VÅRA SPONSORER OCH UTSTÄLLARE

SANOFI DIABETES

AstraZeneca

Lilly

 MSD

novo nordisk®

 A.MENARINI
diagnostics

 Abbott
A Promise for Life

 Allprešan
DIABETIC

 BD

 Bayer

 Bristol-Myers Squibb

 diabetes tools
HEALTH BY KNOWLEDGE

EQUALIS

 GLOBAL HEALTH PARTNER

 HEMOCUE

 **nordic
InFu
care**

 Maribo Medico
Sports & Health Science

MEDCORE **Simpler and safer**

 MEDITECH
SYSTEMS

 Medtronic

 MED TRUST
THE MEDICAL SERVICES COMPANY

 **mina
medical**

 Nestlé Health Science

 Salubrious

SIEMENS

 Studentlitteratur
VINNANDE VETANDE

 Roche

 Rubin
medical

 Unilever

 WATERSTREET

 my life **OmniPod**